

BAGGRUND

Undersøgelsen er gennemført som en elektronisk spørgeskemaundersøgelse ultimo 2010. Ud af 344 adspurgte er der indkommet svar fra 188, en svarprocent på 58.

Den samlede undersøgelse findes på www.dp.dk
> Netværk > Sektionen for ledere.

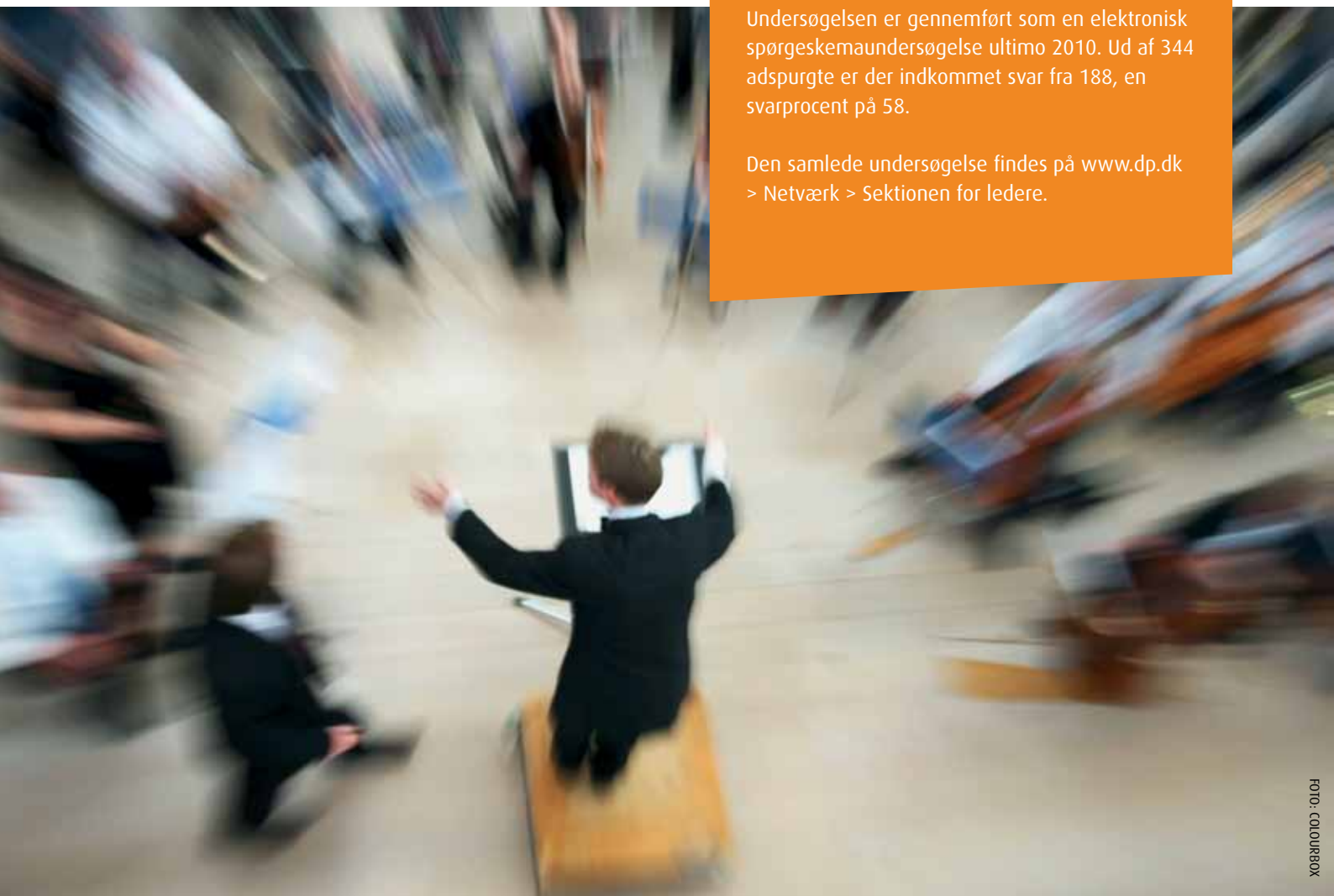

FOTO: COLOURBOX

Når psykologer leder

I 2010 gennemførtes en stor undersøgelse blandt de psykologer, der har lederjob. Det er påfaldende, at motivationen er helt i top i denne gruppe.

Ledelse sat på tal – det lyder ikke særlig interessant. Men kvantitative undersøgelser er nu engang en vej til brugbar viden om, hvordan verden ændrer sig og populationer flytter sig. Eller hvordan positionerne befæster sig.

Naturligvis er der derfor spændende stof at hente i Dansk Psykolog Forenings seneste lederundersøgelse (2010). Rapporten foreligger nu tilgængeligt på foreningens hjemmeside og kan både læses som en her og nu-status og sammenlignes med den tilsvarende undersøgelse blandt ledende psykologer fra 1999.

Den kønsmæssige skæveling, man ser mange andre steder, er ikke så udtalt blandt psykologer i ledelse. Kvinderne er i overtal, 56 %

mod 44 % – og det er en nyere tendens – men da tre ud af fire psykologer er kvinder, spiller kønnet stadig en rolle for karrieren. Det samme gør alderen, hvad der ikke kan overraske. Lidt under halvdelen af lederne har passeret de 50 år og har dermed to årtiers psykologerfaring i bagagen.

Ledelse kan gå på det faglige og på det personalemæssige, og for psykologer viser det sig udpræget at være et både-og. Ni ud af ti har personaleansvar, og der er ifølge undersøgelsen en tendens til, at psykologerne er ledere for flere akademikere end tidligere. Otte ud af ti ledende psykologer oplyser, at de har ansvaret for de psykologfaglige opgaver – og det er faktisk en lille nedgang i forhold til 1999. Et raf-

finement er, at et antal midt imellem har ansvaret for det psykolog-faglige niveau.

Undersøgelsens deltagere har oplyst følgende stillingsbetegnelser: ledende psykolog, chefspsykolog, ledende skolepsykolog, direktør, souschef, chef/leder, afdelingschef/HR-chef, distriktsleder, institutleder, sekretariatsleder, centerchef, skoleleder, forstander, daglig leder, sektionsleder, "andet". Siden 1999 er 'ledende psykolog' noget på retur (fra 28 % til 17 %), mens 'chef' er på vej op (fra 1 % til 13 %). 'Andet' udgør hele 27 % – et tegn på, at arbejdsmarkedet og dets tituleringer er forandret på ti år.

Et attraktivt job

Ledere laver meget andet end at lede: arbejdet skal også gøres! Det skulle det også, da foreningen gennemførte den sidste lederundersøgelse, men der er sket et markant ryk siden da. Der er klart færre ledere, som nu varetager terapi og behandling, mens der er klart flere ledere, som bruger arbejdstid på organisationsudvikling.

Balancerne er altid en udfordring, men to ud af tre ledere mener dog, at der er en passende fordeling mellem ledelsesopgaver og andre opgaver. Og på samme måde grupperer de svarpersoner sig, som finder en passende balance mellem deres faglige og ledelsesmæssige identitet.

Nogle tendenser i undersøgelsen er påfaldende klare. 93 % svarer således ja til, at de i høj grad eller i nogen grad oplever handlemuligheder til at lede. Og at lederne et topmotiverede og tilfredse med deres arbejde, kan ikke betvivles: 97 % svarer, at de i høj eller nogen grad finder deres job attraktivt. Der er ikke kun koldt på toppen!

Lederne har selv en leder

Er du en god leder? Ja, hvad svarer man foran spejlet? Hovedparten svarer heldigvis ja, og tre ud af fire føler sig generelt godt klædt på til lederjobbet. De er dog også opmærksomme på de mange hindringer (udfordringer!), lederfunktionen indebærer i form af organisatoriske hensyn, ressourcemangel, politiske spilleregler osv. Hver fjerde har således svært ved at finde tid til at udføre ledelsesopgaverne.

Et afsnit i undersøgelsen er helliget ledernes samspil med deres egne ledere. Niveaue over. Skal man tage en tankevækkende melding, så er det, at 29 % af lederne ikke har en årlig medarbejdersamtale med deres leder. Ti år inde i det ny årtusind er det forbløffende.

Endelig kan man efter temperament forholde sig til, hvordan lederne har oplevet deres arbejdsvilkår efter strukturreformen i 2007. To tredjedel af psykologerne er på arbejdspladser, som har været gennem en omlægning som følge af reformen, og af dem siger hver femte, at reformen har forringet det psykologfaglige niveau. Godt eller skidt? Eller måske mest af alt et udtryk for, at nogle typer arbejdspladser er blevet "ramt", mens andre gik fri.

Næsten 60 % af lederne, der er medlem af Dansk Psykolog Forening, deltog i undersøgelsen. Det giver dens mange resultater vægt. ■

Kim Rønsholt, konsulent & Jørgen Carl, redaktør

Styrelsen efter undersøgelsen

- Som leder har man ofte stort råderum; bliver man for begrænset, søger man væk. Nogenlunde sådan har vi tolket den store motivation, som undersøgelsen afspejler blandt lederne. Samtidig med, at vi selvfølgelig også bare glæder os, siger formanden for Sektionen for Ledere, Hanne Faurschou, der står bag lederundersøgelsen.

Undersøgelser tjener ofte til at bekræfte de hypoteser, man har på forhånd, men der er overraskelser:

- I sektionsstyrelsen havde vi ikke ventet, at der var så stor en vækst i opgaverne med personaleledelse, som vi ser. Måske er det sådan, virkeligheden ser ud lige nu, og vi kan godt spørge os selv, om det bliver ved, eller om tendensen atter vender.

- På samme vis bekymrer det med aldersfordelingen blandt lederne, som resultatet er et udtryk for. Hvordan gøres det attraktivt at vælge ledervejen som psykolog? Udviklingen bliver forstærket, fordi der også forsvinder lederstillinger i disse år. Det er noget, vi vil holde øje med, fastslår Hanne Faurschou.

Hvad skal undersøgelsen bruges til?

- Det er en ganske omfattende undersøgelse og et materiale, der lægger op til mange overvejelser i sektoren. Mange af de ledende psykologer efterspørger således, at Dansk Psykolog Forening understøtter dannelsen af netværk, og det er vi åbne for. Vi har ikke fundet modellen endnu, men formoder, at især de nye ledere har brug for at trække på foreningsinitiativer. Det vil vi gå ind i. En start kunne være en slags lederårsmøde – eller i den modsatte ende gå-hjem-møder.

Nogle efterspørger også lederuddannelser?

- Ja, og det har vi også drøftet i sektionsstyrelsen, længe inden undersøgelsen blev søsat. Vi er enige om, at der ikke er grobund for en særlig lederuddannelse for psykologer, de fleste uddannelsesopgaver kan andre aktører fint levere, men vi arbejder med ideer om mindre kurser i det, der efterspørges. Fx strategisk ledelse.

- Et sted at begynde kan være at tilvejebringe en guide for psykologerne, så vi leverer dem en oversigt over kursus- og uddannelsesstilbuddene. Jeg påstår ikke, at vi har fundet de vises sten, men dette og meget andet er på idéplanet, siger Hanne Faurschou.

kr & jc

